

R

REVEIL-SERIE

EEN LIED VAN VREUGDE

WILHELMUS VELINGIUS

No. 580

DECEMBER 2021

WILHELMUS VELINGIUS

Wilhelmus Velingius werd op 26 januari 1692 geboren aan de Vismarkt in Groningen. Hij was de zoon van Abdias Velingius, ook predikant evenals grootvader Wilhelmus Velingius, en Bernardina van Ewsum. In de Der Aa-kerk ontving hij de Heilige Doop.

In Leiden waar zijn vader toen predikant was, ging hij theologie studeren.

Hoogvliet werd in 1716 zijn eerste gemeente. Daar trouwde hij in 1718 met Anna Margaretha Loens, ze kregen 7 kinderen. Hun eerste kind werd levenloos geboren. Een zoon, Abdias, werd later ook predikant, zijn eerste gemeente was Benthuzen.

Na Hoogvliet werd Velingius in 1720 predikant in Groningen. Typerend voor de invloed van de overheid in de kerk van toen, is het voorval dat van hem en een tweetal collega's 25 gulden werd ingehouden van hun traktement, omdat zij bij de doop vragen hadden gesteld aan de ouders die in strijd waren met een Raadsbesluit van de stad Groningen. In 1725 werd het beroep naar Rotterdam aangenomen. Na zijn doctoraat te hebben behaald aan de Leidse academie, werd hij in 1735 hoogleraar in de godgeleerdheid aan de Illustre school te Rotterdam. Het hoogleraarsambt

aanvaardde hij met een rede over de apostel Johannes (Oratio de Joanne Apostolo, in 1736 uitgegeven zowel in het Latijn als het Nederduits). In 1755 ging hij met emeritaat. Niet lang daarna overleed hij, op 12 februari 1756, nog maar 64 jaar oud. Hij werd begraven in de Grote Kerk van Rotterdam, onder het hoge koor. Zijn vrouw Margaretha heeft hem een drietal jaren overleefd.

Wilhelmus Velingius, dienaar van het goddelijke Woord, had, evenals zijn vader Abdias en grootvader Wilhelmus, een grote naam in de kerk.

Bronnen:

- A.J. van der Aa. Biographisch woordenboek der Nederlanden, deel 19, pagina 79-80.
- F.S. Knipscheer, Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek (1937), deel 10, kolom 1085-1086.

De preek die u hierbij wordt aangeboden is herschreven in de taal en stijl van het tegenwoordige Nederlands uit: “De Messias erkent, verkondigt, en verheerlykt door Maria en Simeon in derzelver lofzangen uit Lucas I:46-55 en II:25-35.; in twintig leerredenen. Uitgegeven te Rotterdam in 1738.

EEN LIED VAN VREUGDE

door

WILHELMUS VELINGIUS

“En Maria zeide”

Lukas 1:46a

De lofzang van Maria

We lezen in Zacharia 9:17 een hoogst belangrijke vraag met het antwoord erop; en die hebben beide een profetische betekenis: ‘Want hoe groot zal zijn goed wezen en hoe groot zal zijn schoonheid wezen? Het koren zal de jongelingen, en de most zal de jonkvrouwen sprekende maken.’ De profeet Zacharia wijst hier op de bijzondere en heerlijke zegeningen die God in de Messias aan de Kerk van het Nieuwe Testament in Zijn genade zou schenken. De waarde van deze zegeningen is wonderlijk groot, en de schoonheid zo zeldzaam dat het niet onder woorden te brengen is. En dat is geen wonder, want ze is

volmaakt door de heerlijkheid die de Heere er Zelf in gelegd heeft. Dit vooruitzicht brengt de profeet zó in vervoering dat hij vragenderwijs uitroept: Hoe groot zal dit goed, en die schoonheid zijn?

Deze vraag laat ons zien:

1. dat dit goed, deze schoonheid niet in woorden is uit te drukken en wij het niet kunnen begrijpen;
2. dat het door de profeet ook zo gezien wordt;
3. dat hij graag meer van de ware aard van dit goed wil leren.

De inhoud van deze vraag kan vergeleken worden met vers 20 uit Psalm 31: 'O, hoe groot is Uw goed, dat Gij weggelegd hebt voor hen, die U vrezen; dat Gij gewerkt hebt voor hen, die op U betrouwen.' Die vraag wordt hier beantwoord, omdat dat goed en zijn schoonheid door Zacharia worden beschreven in hun natuur en in hun gevolgen. Het bestaat uit koren en most. Ik versta hieronder alleen voedsel en drank in geestelijke zin, en dan vooral de Messias Zelf, Die voor het hart het meest uitnemende Voedsel is. Door de volheid,

genade en zaligheid van de Messias, en door het genieten van Zijn nabijheid wordt het hart gevoed, gesterkt, verzadigd en verheugd. Ik denk in dit verband aan Jeremia 31 als hij koren, most, olie, jonge schapen en runderen onder geestelijk voedsel rangschikt: ‘En Ik zal de ziel der priesters met vettigheid dronken maken; en Mijn volk zal met Mijn goed verzadigd worden, spreekt de Heere’ (Jer. 31: 14). Kan men zo ten volle genieten van de overvloed van dit koren en dit sap van druiven, zonder dat er in het hart blijdschap ontstaat? En als dit zo is, zal daarover niet gesproken worden?

Natuurlijk wel! Het koren en de wijn maken sprekend! Allen die dit goed en deze schoonheid daadwerkelijk bezitten, allen die de Heere oprecht liefhebben en genade gekregen hebben, allen van wie de jeugd vernieuwd is als die van een arend, zullen zelfs in hun hoge ouderdom vruchten dragen; zij zullen vet en groen zijn. Dit geldt niet alleen voor de sterke gelovigen, maar ook de zwakke en die nog maar pas op de weg zijn, ieder naar de mate van het geloof. Zij zullen gaan spreken. We hoeven ons daarover niet te verwonderen,

want waar die wijngaard van rode wijn is, zal men daarvan een loflied zingen. Het gevolg zal zijn dat degenen die deze weldaden ontvangen, zeer vrolijk, hartelijk, dankbaar, ootmoedig en vrijmoedig spreken over de volkomenheid, de lieflijkheid en de alles vervullende kracht die zij in Jezus ervaren.

Het is voor mij niet moeilijk de vervulling van deze profetie, die in dit woord ligt opgesloten, u te laten zien, maar sta mij toe dat ik het nu meer in de algemene betekenis uitleg.

De weldaden die God ons schenkt, verplichten ons tot dankbaarheid. In de Messias vindt Zijn volk zaligheid. Waar Hij de vervulling schenkt, maakt Hij ook dat de mensen Zijn lof gaan zingen. De mensen die dit geloven, gaan spreken en God de Vader in de Naam van onze Heere Jezus Christus steeds voor alle dingen danken. Hoe vaak wordt dit niet herhaald in de geschiedenis van de ontvingenis en de geboorte van de Heiland. Het was het moment dat dit Manna uit de hemel kwam; de oogst was rijp en de wijndruiven werden met blijdschap verzameld.

Welnu, de verschillende gelovigen gaan allen

spreken - Elisabeth en Zacharias, de zangers van de hemelse legermachten, Simeon en Anna, maar vooral de jonge maagd in de natuur en in de genade, Maria, de begenadigde onder de vrouwen.

Maria zingt haar lofpsalm en zij is vrolijk. Ze roept het uit: 'Mijn ziel maakt groot de Heere!' Lukas is de schrijver van dit Evangelie. Hij is waarschijnlijk de Lukas, de geneesheer die in Kolossenzen 4:14 genoemd wordt. Deze geneesheer, die door de grote Geneesheer van Israël gezond gemaakt werd, is een oprechte discipel van Christus en later een trouwe medearbeider van de grote Paulus geworden. Hij heeft zijn stem gebruikt om andere mensen te genezen, en is door zijn door God geïnspireerde geschriften een openbare getuige van Jezus Christus geworden.

Zijn Evangelie laat ons de komst zien van Gods Zoon in de wereld, en alles wat daarmee samenhangt, en hoe Hij in Nazareth opgroeide. Verder beschrijft Lukas de geschiedenissen van het openbare optreden van Christus als een groot Profeet, Zijn prediking en Zijn wonderen. En ten slotte laat hij ons Jezus zien, Die in Zijn lijden, sterven en verheerlijking de enige

Hogepriester is.

In de geschiedenis van Jezus' geboorte vertelt Lukas alle opmerkelijke gebeurtenissen die aan die geboorte vooraf zijn gegaan, de geboorte zelf en daarna het leven van Jezus met Zijn ouders. De gebeurtenissen die vooraf gingen betreffen Elisabeth, die zwanger wordt en Johannes verwacht, de voorloper van Jezus. Daarna wordt verteld over de ontvangenis van de Heere Jezus in de schoot van Maria. Hierop volgt de dankzegging voor deze dubbele blijde boodschap door de beide lofzangen. En ten slotte wordt de geboorte van Johannes de Doper verteld – Johannes die als de profeet Elia is aangekondigd (Maleachi 4:5).

Lukas meldt ons twee blijde lofzangen. De eerste is van Elisabeth, die vervuld werd met de Heilige Geest. Zij erkende dat Maria de moeder van haar Heere zou worden, en dit werd bevestigd door het vrolijk opspringen van het ongeboren kind in haar. De tweede lofzang is van Maria zelf, de vrouw die zeer begenadigd was, in wie Jezus met Zijn lichaam woonde, terwijl Hij door het geloof ook geestelijk in

haar was. Zij werd krachtig aangemoedigd om uit de volheid van haar hart te spreken. Toen de oude Elisabeth ophield met zingen, werd zij onmiddellijk opgevolgd door de maagd Maria. Ze zingen elk op hun beurt.

‘En Maria zeide’. U vindt in deze lofzang:

1. Een korte inleiding van Lukas: ‘En Maria zeide’.
2. De inhoud van de lofzang zelf.

1.

Wat denkt u, u die verlangend uitzielt naar de zaligheid? Vinden we hier geen bedden met specerijen, waartussen het hart ongestoord kan verblijven? Jawel, hier is de geur van de oliën beter dan alle specerijen. Kom, laten we deze hof binnengaan zodat ons hart verkwikt zal worden.

Lukas begint deze lofzang met een korte inleiding: ‘En Maria zeide’. Het zal voor u niet veel nut hebben als ik over deze begenadigde onder de vrouwen een uitvoerige beschrijving geef, en haar naam, afkomst, geboorte, opvoeding en haar levensgeschiedenis met u behandel. Het zal ons ook geen voordeel

opleveren om de vele roomse fabeltjes over Maria te noemen en die te weerleggen.

We kunnen ons erover verbazen dat de naam van Maria door geen enkele apostel wordt genoemd, en dat ook de evangelisten, behalve in de geschiedenis van Jezus' geboorte, haar naam slechts enkele keren noemen. Het is mogelijk dat Maria na de dood van Jezus nog maar een korte tijd geleefd heeft, hoewel sommigen denken dat zij gestorven is toen zij 72 jaar oud was.

Uit dit alles kunnen we leren dat Maria, hoe belangrijk en hoe gezegend zij ook was, een mens bleef die haar oog en hart niet op zichzelf, maar op haar Zoon gevestigd moest houden.

De Kerk mag haar met dankbaarheid herdenken, haar vroomheid moet genoemd en geprezen worden, en daarom lezen we: 'En Maria zeide'. Zoals we weten, kwam deze maagd uit de stam van Juda, uit het geslacht van David; en zij woonde in Nazareth, in Galilea. Ze was ondertrouwd met Jozef, een eenvoudige man, die met haar uit hetzelfde koninklijke geslacht afstamde.

Over haar naam zijn veel veronderstellingen.

Sommigen herleiden haar naam tot het woord *mara*, dat *bitter* betekent. Dit woord is verwant met twee woorden, waarvan het ene *mirre* en het andere *zee* betekent; er is nog een woord dat *verhogen*, *leren*, of *lichten* betekent. En zo zou ik meer kunnen noemen; het zijn betekenissen die we gemakkelijk kunnen uitbreiden en die we op Maria kunnen toepassen. Neem bijvoorbeeld het woord *bitter*. Wat zijn er bittere dingen in haar leven geweest; ze heeft als het ware een zee van mirre moeten drinken.

Zij was echter verheven boven alle vrouwen. Ze was door de Geest krachtig onderwezen; ze was ook een lichtend voorbeeld voor alle gelovigen en een helder licht voor allen die haar kenden.

Maar ik wil liever letten op de omstandigheden waarin Maria was, toen ze Elisabeth ontmoette. Ze was een maagd én ook zwanger. Dat dit uit de Geest was, maakt de Geest ook aan haar nicht Elisabeth bekend, die dit tot dan toe nog niet wist. Elisabeth werd door het vrolijk opspringen van haar ongeboren kindje ervan overtuigd dat de moeder van haar Heere bij haar kwam. Maria was nu bij haar

nicht Elisabeth, de vrouw van de priester Zacharias. Maria wist dat Elisabeth, hoewel ze al oud was, al zes maanden zwanger was. Het kan zijn dat Maria daarheen gegaan is uit vriendschap, omdat de familiebanden haar in die omstandigheden daarheen trokken. Het kan echter ook zijn dat zij deze reis heeft ondernomen om haar geloof te versterken. Ze zou, als ze daar eenmaal was, zelf kunnen zien en ervaren wat door de engel tegen haar gezegd was. En daaruit zou ze voor zichzelf kunnen vaststellen dat wat haar verkondigd was, zeker zou gebeuren.

Sta mij toe dat ik mij een ogenblik in dit aangename gezelschap verheug. Is het waar dat de priester Zacharias in Hebron woonde? Wat kunnen we daaruit liefelijke lijnen trekken! Abraham woonde vroeger ook in Hebron en daar ontving hij de belofte dat Izak zou geboren worden. In Hebron werd David tot koning gezalfd, eerst over Juda en daarna over heel Israël. Daar moest het gezegende Zaad van Abraham en de enige Koning van Israël erkend worden - ja, zelfs vóór Zijn komst moest hij daar met lofzangen verwelkomd worden. Daar moest Johannes geboren worden, die de weg

voor de Heere van Abraham en de Koning van David zou moeten voorbereiden.

Het is zeker waar dat we hier twee voorbeelden van Gods almacht aantreffen. Elisabeth was door haar hoge leeftijd onvruchtbaar geworden, en Maria is zwanger geworden zonder de wil en het samenkomen met een man; de een is boven de natuur en de ander tegen de loop van de natuurlijke orde in toch zwanger geworden. Denkt u zich eens hun hemelse gedachten in, hun geestelijke gesprekken en hun wederzijdse bemoedigingen! Deze kinderen van God hebben die mogen ervaren in de tijd dat ze samen waren, drie maanden lang. Deze heilige vreugde was er vanaf het eerste moment dat ze elkaar ontmoetten. Toen werd Elisabeth, en misschien Johannes ook, vervuld met de Heilige Geest, en zij begon te jubelen en te profeteren: 'Want de dingen, die haar van de Heere gezegd zijn, zullen volbracht worden'. Toen zweeg Elisabeth, maar nu was het de tijd dat Maria ging spreken. Dit moment werd door Lukas naar mijn mening aangegeven door het voegwoord *en*. 'En Maria zeide'. Dit is zeer zeker een heel gepast moment, omdat alle mensen hier eigenlijk moeten

zingen om de Heere te loven voor Zijn genade. Maar Maria mag nu zeker niet zwijgen en bij Elisabeth achterblijven. Maria moet de juichkreet van Elisabeth beantwoorden. Het ongeboren kind Johannes is zojuist van vreugde opgesprongen. Dat was voor Maria een bevestiging en zij verheerlijkt nu haar God. Zij heeft de verheven boodschap ontvangen dat zij onder de vrouwen gezegend is, en daarom moet de ootmoedige Maria nu de Heere loven en prijzen.

Elisabeth heeft zojuist de Immanuel gezegend: ‘Gezegend is de vrucht van uw buik’. Wat denkt u, mag en kan Maria nu zwijgen als ze weet dat zij dit gezegende Zaad reeds in haar lichaam draagt? Elisabeth had Maria ook toegeroepen: ‘Zalig is zij, die geloofd heeft’ - dan moet het ook in haar hart leven: Ik heb geloofd, en daarom moet ik ook spreken. Maria had de profetie ontvangen dat alle dingen die de Heere tot haar gesproken heeft, vervuld zouden worden. Daarom neemt Maria deze profetie nu aan en laat zij zien dat ze daardoor in haar geloof is versterkt. Ik wijs op wat Salomo zegt: ‘Opdat uw vertrouwen op de Heere zij, maak ik u die heden bekend; gij ook

maak ze bekend' (Spr. 22:19).

Het is dus heel gepast dat de Geest door Lukas zegt: 'En Maria zeide'.

De algemene betekenis van spreken is dat zij hoorbaar en verstaanbaar sprak, in het gezelschap van Elisabeth en misschien ook wel van Zacharias. Ze sprak uit de volheid van haar hart. Haar hart gaf een goede rede op; ze zei haar gedichten uit van een Koning; haar tong was een pen van een vaardige schrijver.

Toen ze sprak, was ze vervuld met de Heilige Geest. Het werd haar op dit moment ingegeven wat ze spreken moest. Haar geloof moest ook steeds weer werkzaam en levendig worden. Ik twijfel er niet aan dat de Heilige Geest door een bijzondere verlichting deze lofzang op haar lippen heeft gelegd.

'En Maria zeide'. We lezen dit later ook van Zacharias. Maria profeteerde in haar spreken. Ze sprak en daarin heeft zij haar omgeving en later de Kerk opgebouwd, onderwezen en vertroost. Zij heeft de woorden van God herhaald en die uitgelegd en toegepast. Maar ze heeft ook geprofeteerd in de eigenlijke betekenis. Ze heeft gesproken over de dingen

die nog moesten gebeuren. De lofzang laat dit zien. Ze profeteert dat alle geslachten haar zalig zullen noemen, en ook dat Gods barmhartigheid is van geslacht tot geslacht over hen die Hem vrezen. Wat profeteert ze rijk over hen die hoogmoedig zijn, en over wat het volk Israël zal ontvangen.

Ja, ze zingt deze lofzang als een zangeres in Israël; ze draagt haar gedichten voor. Het begin, het verdere verloop en het slot laten alleen vreugde en blijde verwondering horen over de wonderen van de Heere. We mogen hier van Maria zeggen wat we lezen over Jeduthun: hij profeteerde bij het spel van citers, harpen en cimbalen, en de Heere werd gedankt en geprezen.

Ik voeg er nog aan toe dat het spreken van Maria ook *antwoorden* betekent. De woorden van Elisabeth waren een inleiding op het zingen van Maria. Ze bezongen dus beiden hetzelfde thema: de grote daden van de Heere, want Maria haalt meer dan eens de woorden van haar nicht aan.

2.

Laten we nu dieper nadenken over de aard

en het karakter van dit lied en daar enkele opmerkingen bij maken. In de oude tijden waren onder alle volken verschillende liederen bekend. Wij zullen ons beperken tot de vier soorten liederen die we in de Bijbel vinden.

Er zijn overwinningsliederen. We horen Mozes en Mirjam jubelen over de ondergang van de farao met zijn leger.

Er zijn liederen die bedoeld zijn om de mensen te waarschuwen en te bemoedigen. Mozes zingt zo'n lied in Deuteronomium 32. Hij roept de hemel en de aarde tot getuige als hij Israël, het volk van God, in dit lied waarschuwt.

Er zijn liederen die gezongen worden als er blijdschap is. Een voorbeeld is het lied van Hanna dat zij zong over de geboorte van Samuël.

Er zijn liederen waarin men uiting geeft van dankbaarheid aan de Heere en Zijn Naam belijdt voor verkregen hulp en kracht. David heeft bij herhaling gezongen: De Heere is mijn Steenrots, mijn Burg, en mijn Uithelper; mijn God, mijn Rots, op Wie ik betrouw.

We zouden er ook nog de huwelijksliederen aan kunnen toevoegen. Het Hooglied van Salomo is daarvan het voorbeeld bij uitstek. Hij bezingt in

dit lied het grote geloofsgeheim, want hij had de verhouding tussen Christus en de gemeente op het oog.

U kunt zich afvragen tot welk soort van de liederen de lofzang Maria behoort. Ik antwoord: Als u deze lofzang nauwkeurig bekijkt, zult u er elementen van alle genoemde liederen in vinden. Maria zingt van overwinningen van de Heere over hen die zich tegen Hem verzetten en vijandig gezind zijn. Haar hele lofzang is vol van waarschuwing en vertroosting, voor haarzelf en voor anderen. Ze zingt van een blijdschap die geen grenzen kent. Haar zingen laat een diepe danktoon horen over de hulp en trouw die zij ervaren heeft. Het is een lied waarin de vereniging met haar God doorklinkt. Haar geestelijke Bruidegom woont door het geloof in haar hart. De vrucht van haar buik is haar Heere; haar Zoon is haar eeuwige Vader; haar Kind is haar geestelijke Man geworden.

Toch wil ik Maria's lofzang het liefst als een lied van overwinning en van vreugde zien, omdat dit lied een sterke overeenkomst heeft met het lied van Mozes en van Hanna. Deze

overeenkomst wordt duidelijk als we letten op de onderdelen van de liederen.

Het lied van Mozes is het eerste dat we in het Oude Testament tegenkomen. De lofzang van Maria is de eerste in het Nieuwe Testament, want de juichtoon van Elisabeth was slechts een inleiding op dit lied. Toen Mirjam - haar naam heeft dezelfde betekenis als die van Maria - haar lied zong en zij met Mozes de Heere loofde, stond bij de vrouwen ook Eliséba, de vrouw van Aäron. Maria zong haar lofzang en Elisabeth, de vrouw van de priester Zacharias, stond bij haar.

Het lied van Mozes was vooral een lied van overwinning; het was de Heere alleen Die voor Israël streed, het volk heeft daar niets aan gedaan. Het oog van God joeg schrik aan; de hand van God verwoestte en vernietigde de farao en zijn leger; de rechterhand van God kliefde het water en deed ze weer terugvloeien; ja, de Egyptenaren gingen geheel ten onder zodat ze nooit meer zijn gezien. Het resultaat van deze overwinning was het bezit van het land Kanaän. Zonder deze overwinning was dit onmogelijk geweest.

Maar laten we nu eens letten op de lofzang van

Maria. Ook zij zingt van een overwinning, en over wie? Het gaat hier niet over de farao, ook niet over de Egyptenaren, maar het gaat over de duivel en zijn helse werktuigen. Het gaat over hoogmoedige en invloedrijke mensen; het gaat over rijke mensen die met lege handen worden weggezonden. Deze overwinning werd niet behaald door de grote kracht van Israël. Nee, dit volk was van zichzelf zwak en had aan alles gebrek. Ze waren in alle opzichten hulpbehoevend en kwetsbaar. De overwinning werd alleen behaald door de grote kracht van de Heere.

Mirjam zong reeds: ‘Zingt de Heere; want Hij is hoog verheven! Hij heeft het paard met zijn ruiters in de zee gestort!’ (Ex. 15:21). Maria roept al jubelend uit: ‘Hij heeft een krachtig werk gedaan door Zijn arm; Hij heeft verstrooid de hoogmoedigen in de gedachten hunner harten’ (Luk. 1:51).

De overwinning waarover Maria zingt, heeft ook heerlijke gevolgen gehad. Omdat de geestelijke Egyptenaren in hun goddeloze macht voor eeuwig zijn vernietigd, is de ingang naar Kanaän geopend. Het bezit van die erfenis kan Israël nooit meer ontnomen worden.

De hoogmoedigen zijn verstrooid, en Zijn barmhartigheid is voor hen die Hem vrezen. Hij heeft Israël, Zijn knecht, opgenomen in de eeuwigheid.

Mozes heeft gezongen van die overwinning, die Israël ontving toen zij door de Rode Zee gingen alsof zij in dat water gedoopt werden. Mozes mocht wellicht al vooruit zien op de verlossing door het bloed, waarvan Maria zingt in haar lofzang. Maria jubelt in Hem en van Hem, Die door Zijn bloed een zee van genade zal doen ontspringen.

De lofzang van Maria heeft veel overeenkomsten met het overwinningslied van Mozes, maar er zijn niet minder overeenkomsten met het blijde danklied van moeder Hanna. Deze beide lofzangen zingen niet alleen over de vreugde en dankzegging, maar ook Hanna zingt over de wonderlijke geboorte van haar zoon Samuël. Maria zingt over het wonder dat de Heere Zijn eigen Zoon in haar lichaam heeft toebereid. Hanna zong door de Geest van de profetie: ‘Die met de Heere twisten, zullen verpletterd worden; Hij zal in de hemel over hen donderen; de Heere zal de einden der aarde richten, en zal Zijn

Koning sterkte geven, en de hoorn van Zijn Gezalfde verhogen' (1 Sam 2:10).

Maria zegt bijna hetzelfde. Ze profeteert van de dingen die de hoogmoedige mensen én Israël zullen ondervinden. Maar ook zijn in deze lofzangen diverse uitdrukkingen bijna letterlijk dezelfde.

De lofzang van Maria is een voortreffelijk lied dat met de lofzangen van Mozes en Hanna te vergelijken is. Maar de lofzang van Maria is veel heerlijker dan die beide, omdat de inhoud oneindig veel hoger is. Mozes zingt over tijdelijke en uiterlijke overwinningen, maar Maria zingt over een geestelijke zegen. Hanna zingt van Samuël die een profeet en een richter in Israël was; Maria zingt van Hem van Wie alle profeten spraken en tot Wie de rechters zich richten om gerechtigheid te leren.

We lezen slechts vier keer in de Bijbel over wat Maria heeft gesproken, maar het is vooral dit lied dat bijzonder is. We vinden bij haar: 'Maar de verborgen mens des harten, in het onverderfelijk versiersel van een zachtmoedige en stille geest, die kostbaar is voor God' (1 Petr. 3:4).

De eerste keer sprak ze tegen de engel Gabriël,

en zij vroeg ootmoedig over het goddelijke geheim dat aan haar was bekendgemaakt. 'Hoe zal dat wezen?' We zien bij haar een heilige onderworpenheid en gehoorzaamheid: 'Zie, de dienstmaagd des Heeren; mij geschiede naar uw woord'.

In de tweede plaats spreekt Maria in deze lofzang niets anders dan de lof van de Heere. Maria, die door Elisabeth met een hoge naam wordt aangesproken, vernedert zich in ware ootmoed. Haar Heere en Zaligmaker moet alleen de roem en de eer ontvangen.

De derde keer dat we naar Maria luisteren, is in Lukas 2 vers 48. Ze heeft lang en met angst gezocht naar haar Zoon Die nu twaalf jaar oud is. Als ze Hem weer vindt, zegt ze: 'Kind! waarom hebt Gij ons zo gedaan? Zie, Uw vader en ik hebben U met angst gezocht.' Haar heilig Kind wijst haar terecht over haar onbedachtzaamheid. In plaats dat Maria Hem daarin tegenspreekt, zwijgt ze en geeft daarmee toe dat ze ondoordacht gesproken heeft. Maria heeft deze dingen in haar hart bewaard.

We horen Maria voor de vierde keer spreken op de bruiloft te Kana in Galilea als de wijn ontbreekt. Maria zei tegen Jezus dat er geen

wijn meer was, maar Jezus bestrafte haar in haar voorbarigheid. Maria was echter niet boos over dit antwoord dat ze in de aanwezigheid van de vele bruiloftsgasten ontving, maar ze wachtte met een stille hoop af wat er zou gebeuren, en ze raadde de anderen aan om het gebod van de Heiland op te volgen.

Wat straalt er in haar gedrag, en vooral in haar lofzang, op een heerlijke manier een ootmoedige en zachtmoedige geest door! Ze schrijft alle lof voor de overwinning en alle oorzaken van haar vreugde aan God toe; ze zijn alleen in Hem te vinden. In al deze dingen vertrouwt zij zich als Gods nederige dienaar toe aan de God van het verbond. Het is Zijn barmhartigheid, waarvan Maria de zaligheid voor zichzelf en voor Israël verwacht, en daar vurig om bidt.

Ik wil er nog één punt aan toevoegen: De lofzang van Maria heeft alle eigenschappen van een lofzang waarin God een welgevallen heeft. Maria is klein in haar eigen ogen en roemt God in Zijn grootheid. Ze wijst alle eer van zichzelf af en roemt alleen in haar Heere. Ze prijst Gods volmaakte eigenschappen: Zijn almacht, heiligheid, barmhartigheid, rechtvaardigheid,

goedheid en de trouw van Zijn verbond. Maria belijdt dat zij al deze zegeningen waarvan zij zo blij zingt, alleen uit genade ontvangen heeft. Het zijn geestelijke rijkdommen die ze ziet in haar Zaligmaker en waarvan ze zingt; het is een belijdenis die oprecht uit haar hart komt. En dan klinkt het: 'Mijn ziel maakt groot de Heere; en mijn geest verheugt zich in God, mijn Zaligmaker.'

Het zijn woorden die zo'n rijke inhoud hebben, dat we die nu voor u niet kunnen uitleggen. Wat we er al over gezegd hebben, moet voldoende zijn om in u een verlangen te wekken naar een verdere uitleg van deze lofzang. Als we bij het begin van deze lusthof al zoveel hebben gezien, hoe heerlijk moet het dan in deze hof zélf wel niet zijn!

Toepassing

Kom, laten we de zaken die we met u besproken hebben, nu gebruiken om u te waarschuwen, te leiden en te bemoedigen. Wij behoren voor Maria grote achting te hebben. Zij was onder alle vrouwen bijzonder benadigd. Hoewel zij een eenvoudig meisje was, was zij toch de gezegende moeder van

Immanuël, haar en onze Heere. Maria moet voor ons vooral tot een voorbeeld zijn in haar geloof en in haar deugdzaam leven.

We kunnen diverse zaken van haar leren:

a. Een heilige leergierigheid. Als we niet begrijpen wat ons verkondigd wordt, moeten we dat niet gaan tegenspreken, en zeker niet verwerpen, maar we moeten dat met verlangen, in ootmoed en onderworpenheid onderzoeken.

Het moet uw verlangen zijn: Heere, leer mij

Uw weg kennen.

b. Leer van Maria een nederige onderwerping. Zodra ons de wil van de Heere bekendgemaakt, is het onze plicht en ook een voorrecht om het haar na te zeggen: ‘Zie, de dienstmaagd des Heeren; mij geschiede naar uw woord’.

c. We moeten met Maria de gemeenschap van de heiligen in praktijk brengen. Als er ergens een Elisabeth woont, een pronkjuweel van Gods genade en almacht, breng ze dan eens een bezoek. Het moet ons streven zijn om elkaar tot steun te zijn, te leiden, te vertroosten, op te bouwen, te versterken en te bevestigen.

d. Luister met Maria oplettend toe als een benedigde Elisabeth vertelt van de wonderen die de Heere in haar hart gewerkt heeft. Het

zou niet meer dan dwaze hoogmoed zijn, als we denken dat we van anderen niets meer kunnen leren, hoeveel kennis en genade we ook ontvangen hebben.

e. Maar we moeten van Maria ook leren als zij spreekt. Uw spraak maakt u openbaar, en u bent het verplicht. Het moet de taal van het geestelijke land Kanaän zijn, een zuivere taal, zoals u die bij Maria hoort. U zult ontdekken dat het spreken op de juiste tijd vooral leidt tot de verheerlijking van God, ootmoedig en bescheiden, met een gepaste geloofsvrijmoedigheid, met een oprechte belijdenis van wat er in het hart leeft. De lof past de oprechte harten. Welnu, begenadigde Maria's, laat uw harten uitroepen: Loof de Heere, mijn ziel, en al wat binnen in mij is, Zijn heilige Naam. Ik zal de Heere prijzen in mijn leven.

f. Ten slotte, let erop wat de kern moet zijn van uw lof en dankbetuiging. U moet uw nederigheid, uw kleinheid en uw onwaardigheid belijden. Wie ben ik? Aan mij, de ellendigste van alle mensen is barmhartigheid geschied. We moeten oprecht belijden en erkennen dat het alleen vrije

genade is. Het is alleen de barmhartigheid en de almacht van God. Het moet in ons klinken: Door de genade van God ben ik dat ik ben. 'Niet ons, o Heere! niet ons, maar Uw Naam geef eer' (Ps. 115:1). Alles wat wij van God ontvangen, of wat wij zien dat God aan Zijn Kerk schenkt, moeten wij met Maria uitsluitend toeschrijven aan God, aan Zijn verbond, Zijn waarheid en trouw.

Waren er maar meer Maria's onder ons. Ik zou dan zeggen: Wij willen de Heere loven. Het is er echter ver vandaan - velen zijn het tegenovergestelde van Maria; ze zijn een bittere gal en een knoop van ongerechtigheid. Zij werpen het Woord van God, het woord van Zijn engelen en dienaren ver van zich af. In plaats van zich eraan te onderwerpen, is er bij veel mensen onwilligheid, verzet en geklaag. De mensen willen wel zalig worden, maar dan volgens hun eigen gedachten en niet volgens de weg die God in Zijn Woord aangeeft. Wat is er weinig verlangen om te horen bij de Maria's en de Elisabeths! Men geeft er de voorkeur aan om de raad van de goddelozen na te volgen, de weg van de zondaren te betreden en een plaats

in te nemen in het gestoelte van de spotters. Het is waar: de spraak van de meesten maakt hen openbaar. Bij velen horen we alleen dwaze gesprekken en onbeduidende, wereldse liedjes. En ook al leeft men netjes en ingetogen, het is echter heel stil als het om geestelijke liederen gaat. Als het gezegde waar is: waar het hart vol van is, daar loopt de mond van over, dan betekent deze diepe stilte dat men de geestelijke dingen, die het leven van het hart uitmaken, niet kent en ook niet bezit. Veel mensen praten wel, maar het is zonder geest, zonder leven; het zijn slechts woorden zonder geheiligde kennis. Men spreekt over dankbaarheid en men zingt, maar het gaat over dingen waarin geen zaligheid te vinden is. Of men spreekt vanuit een zelfgemaakt idee, vanuit een verwachting die zal worden afgesneden. Ik wil u ernstig vragen: neem deze dingen ter harte, en als deze dingen op u van toepassing zijn, kom dan nu tot bezinning. Belijd ootmoedig uw nalatigheid, uw onwetendheid en uw schuld. Dank God voor Zijn goedheid en barmhartigheid. Dezelfde Jezus, Die Maria met haar lofzang verheerlijkt, wordt u nog aangeboden. Zoek alleen in Hem

uw zaligheid en de ware blijdschap voor uw ziel. Spreek over de belangrijke zaken in uw leven - er zal een krachtig werk van God in mijn leven nodig zijn om mij, verloren zondaar, zalig te maken, en mij, die niets weet van geestelijke zaken, daarover te laten spreken.

Dan zal de Heere grote zaken in uw hart uitwerken en u een danklied in de mond geven. Als er in uw hart verlangen is naar de zaligheid, wat hebt u dan veel redenen om u te schamen met het voorbeeld van Maria voor ogen. Hoe vaak zijn uw hart en uw mond gesloten, en als u wel eens spreekt, wat is het gebrekkig, met veel klaagtonen en weinig lofprijzing. Ik weet wel dat niet allen die God vrezen, vanuit de bewustheid en de verzekering van hun aandeel in de genade kunnen roemen. Maar toch kunnen het verlangen en het uitzien, dat de Heere Zelf in uw hart gewerkt heeft, u ootmoedig de psalmen laten zingen.

Het is toch waar in uw leven dat u de overtuiging van kleinheid, onwaardigheid en zonden niet van uzelf hebt. Uw hart kan en wil immers alleen leven bij de belijdenis dat

het slechts vrije genade is. U verwacht uw zaligheid en blijdschap alleen van het verbond van God, en u geeft zich geheel over aan Immanuël, uw Zaligmaker; het is een krachtig werk van God in uw hart.

Laat ik u daarom mogen aansporen. Spreek over de wonderen van de Heere en loof en prijs Hem daarin. Laat andere mensen zien dat u Jezus als uw Zaligmaker aanneemt. Prijs Hem bij anderen aan, en spreek over de overwinningen die u in Zijn Naam hebt behaald. Hij heeft de dood en de hel overwonnen en de gerechtigheid en het leven teweeggebracht. Spreek met vreugde en blijdschap over de zalige verdiensten van de Messias, waardoor u gered bent en in Zijn zegeningen volkomen vrede gevonden hebt. Dan zal God in uw lofzang een welgevallen hebben; zelfs een onhoorbare zucht zal voor Hem liefelijk zijn. De hosanna's, hoe gebrekkig ook, zullen de lofzangen van Israël zijn waarop de Heere wil wonen. En, o wat een zalig voorrecht, onze nog dof klinkende liederen zullen eens veranderd worden in hemelse halleluja's. Ja, u allen die nu geloofd hebt

en erover gesproken hebt naar de maat van uw geloof, zult eenmaal met Mozes, Hanna, Maria en de ontelbare schare van gezaligden eeuwig voor de troon in volkomenheid uw dankliederen zingen tot lofprijzing van God en het Lam.

AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

Deze antwoordkaart in envelop zenden naar: (voldoende frankeren)

Pieters Media bv
Voorstraat 5
4503 BH GROEDE

Uitgave
STICHTING “SMYTEGELT-FONDS”

R_{EVEIL}-SERIE

Voorzitter

Ds. J.A. Kloosterman, Lunteren

Secretariaat

Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op IBAN: NL94 INGB 0000 5814 92
t.n.v. Penningmeester
“Smytegeltfonds”, Putten

Abonnement: € 14,- per jaar (10 ex.)

**Opgave nieuwe abonnees en
adreswijzigingen aan:**

Pieters Media bv,
Voorstraat 5,
4503 BH GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl
www.reveilserie.nl